

4. Aşa numitul „kanovački akcenat” este cunoscut în Liubcova şi se pare că există şi în Moldova-Veche.

* * *

Sistemul accentologic al limbii sîrbocroate constituie una din cele mai importante caracteristici ale acestei limbi. Iar din punctul de vedere al dialectologiei, sistemul accentologic este unul din criteriile de bază pentru clasificarea dialectelor limbii sîrbocroate¹. Graiurile cu acelaşi sistem accentologic formează o unitate şi în privinţa altor trăsături fonetice şi morfologice. Sau, cu alte cuvinte, schimbarea sistemului de accentuare este totdeauna legată şi de alte schimbări fonetice şi morfologice.

Din această cauză, cercetarea accentelor celor trei graiuri sîrbeşti din Clisura ne permite să determinăm locul acestor graiuri între dialectele sîrbocroate.

După cum am văzut, graiurile din Liubcova şi Moldova-Veche au acelaşi sistem accentologic. Aceasta este accentuarea ştokaviană mai veche, deoarece, deşi aceste graiuri cunosc toate cele patru accente, ca şi limba literară, mutarea accentelor nu se realizează consecvent, ca în graiurile ştokaviene care stau la baza limbii literare. Dintre graiurile ştokaviene cu pronunţarea ekaviană o astfel de accentuare, o cunosc numai graiurile dialectului cosovo-resavian, de care, fără îndoială, aparţin şi graiurile din Liubcova şi Moldova-Veche.

În ceea ce priveşte Sviniţa, aici, după cum am văzut, există o tendinţă puternică de scurtare a accentului lung, tendinţa care duce spre sistemul cu un singur accent. În acelaşi timp accentul îşi păstrează locul vechi. Însă această simplificare a sistemului accentologic nu este încă realizată (avem şi exemple pentru toate cele patru accente ale limbii sîrbocroate) şi de aceea nu putem include graiul din Sviniţa în dialectul prizeno-timocean, singurul dialect ale limbii sîrbocroate cu un singur accent păstrat pe locul vechi. În multe privinţe graiul din Sviniţa se aseamănă cu graiul din Caraşova, aşa cum l-a descris acad. E. Petrovici. În orice caz, graiul din Sviniţa, atît în ceea ce priveşte accentele cît şi în privinţa celorlalte trăsături, reprezintă un grai separat, cercetarea lui detaliată prezentînd interes deosebit pentru dialectologia sîrbocroată.

УДАРЕНИЕ В СЕРБСКИХ ГОВОРАХ КЛИСУРЫ

(РЕЗЮМЕ)

Автор установил три населённых пункта в банатской Клисуре, вдоль Дуная, где живёт сербское население: Свиница, Любкова и Старая Молдова. На основе трёх народных сказок, зарегистрированных на магнитофоне, автор стремился установить систему ударений в трёх вышеуказанных населённых пунктах.

Установлено, что в сёлах Любкова и Старая Молдова используется та же система ударений. Ударение в говорах этих сел старое штокавское, так как перестановка старых ударений (‘’, ‘) не осуществляется последовательно как в штокавских говорах, которые лежат в основе литературного языка, нес-

¹ Vezi P. Ivić, *op. cit.*, p. 54.